

RĪGĀ

2024. gada 15. jūlijā
Nr. 1-23/52

Patērētāju tiesību aizsardzības centram

Informācijai:
**Latvijas Bankai
Finanšu ministrijai
Ekonomikas ministrijai**

Visiem adresātiem paziņošanai e-adresē

Par kredīta kopējo izmaksu patērētājam ievērošanu
“ātrās kredīta” izmaksas gadījumā

Latvijas Finanšu nozares asociācija (turpmāk – Asociācija), ņemot vērā tirgus dalībnieku, kas ir tās biedri, un arī to, kas nav tās biedri, jautājumus un iebildumus, vēršas Patērētāju tiesību aizsardzības centrā, lai precizētu tā nostāju par tirgū novērojamo praksi piemērot papildu komisijas ātrākai patēriņa kredīta izmaksai, šo summu, visticamāk, neieskaitot kopējās kredīta izmaksās patērētājam un gada procentu likmē.

Pārbaudot vairāku nebanku kredīta devēju mājaslapas un mēģinot pieteikties kredītam, tiek novērots, ka lēmumu par kredīta piešķiršanu pieņem ļoti ātri (stundas, diena), bet izmaksa mēdz būt norādīta 7 – 14 dienu laikā. Šāda prakse gan nav novērojama visā tirgū. No mums pieejamās informācijas varam secināt, ka šīs izmaksas netiek ņemtas vērā 0,07% izmaksu limita dienā aprēķinā. Līdz ar to arī EST *Lexitor* lietas secinājumi uz šiem līdzekļiem varētu nebūt piemērojami.

Piemēram, vienā no mēģinājumiem saņemt aizdevumu guvām pārliecību, ka 1000 EUR kredīta lēmumu pieņemtu nekavējoties, bet izmaksa būtu 14 dienu laikā, tomēr izmaksu var veikt ātrāk, ja tiktu samaksāta papildu ~ 95 EUR komisija, vai 15% no summas (atkarībā no kredīta devēja). Informāciju par šo mājaslapā ne visos gadījumos bija ērti uztvert vidējam patērētājam.

Asociācija arī iepazīnās ar EST spriedumu lietā C-714/22, kas paredz nosacījumus šādas “ātrās komisijas” piemērošanai, no kā izriet, ka šāda komisija var tikt piemērota, ja objektīvi kredīta piešķiršanas process ir lēns (kas ir grūti iedomājams Latvijas tirgū šobrīd), bet to var paātrināt. Ja tomēr šāda komisija ir obligāta vai faktiski veidota kā aplinkus mēģinājums apiet likumā noteiktus limitus, tā ir jāieskata kredīta kopējās izmaksās un gada procentu likmē.

Tirgū nedrīkst pastāvēt prakse, kas mazinātu uzticību finanšu pakalpojumiem, tostarp situācijās, kad šādu pieeju konstatētu tikai pēc kāda laika pārbaudes lietā. Ja kādai kredīta devēju grupai likumā noteiktie griesti ir pārāk ierobežojoši, tad tos ir jāgroza (skat. Finanšu ministrijas darba grupas ziņojumu¹), nevis jāizmanto, iespējams, aplinkus metodes. Ja likumu

¹ <https://titania.saeima.lv/LIVS12/SaeimaLIVS12.nsf/0/5A5FEA66779DF4FDC225830C0019792D?OpenDocument>

negroza, to ievēro visi vienādi. Asociācija uzskata, ka ir svarīgi, ka vienā tirgū ir vieni noteikumi, kas atbilst atbildīgas kreditēšanas principam un caurspīdīguma prasībām patērētājam.

Nemot vērā iepriekšminēto, ir nepieciešams skaidrs un nepārprotams vēstījums tirgum no Patērētāju tiesību aizsardzības centra par šādas prakses pieļaujamību kontekstā ar likumā noteiktajiem limitiem.

Ar cieņu

valdes priekšsēdētāja

Sanita Bajāre

**ŠIS DOKUMENTS IR ELEKTRONISKI PARAKSTĪTS AR
DROŠU ELEKTRONISKO PARAKSTU UN SATUR LAIKA ZĪMOGU**

Sagatavoja:
Edgars Pastars, edgars.pastars@finacelatvia.eu